

تحلیل جامع جنگ ایران و اسرائیل در ژوئن ۲۰۲۵

درگیری ۱۲ روزه بین ایران و اسرائیل در ژوئن ۲۰۲۵، که با حملات غافلگیرانه اسرائیل به خاک ایران آغاز شد، یکی از مهم‌ترین تحولات منطقه‌ای در سال‌های اخیر بود. این درگیری با هدف اعلامی اسرائیل برای نابودی برنامه‌های هسته‌ای و موشکی ایران و ایجاد بی‌ثباتی داخلی در این کشور شکل گرفت. با این حال، شواهد و تحلیل‌ها نشان می‌دهد که ایران نه تنها در برابر این حملات مقاومت کرد، بلکه دستاوردهای استراتژیک قابل توجهی به دست آورد، در حالی که اسرائیل نتوانست به اهداف خود دست یابد و در نهایت با میانجی‌گری آمریکا مجبور به پذیرش آتش‌بس شد. این گزارش با استناد به منابع معتبر و اظهارات مقامات، به بررسی این موضوع می‌پردازد.

اهداف اسرائیل و ناکامی‌های آن

اسرائیل در این درگیری سه هدف اصلی را دنبال می‌کرد: نابودی برنامه هسته‌ای ایران، از بین بردن توان موشکی ایران، و تحریک ناآرامی داخلی برای تغییر رژیم یا تجزیه ایران. بررسی‌ها نشان می‌دهد که هیچ‌یک از این اهداف به طور کامل محقق نشدند.

۱. نابودی برنامه هسته‌ای ایران

اسرائیل و آمریکا حملاتی را علیه تأسیسات هسته‌ای ایران، از جمله فوردو، نطنز و اصفهان، انجام دادند. با این حال، گزارش‌ها حاکی از آن است که این حملات نتوانستند برنامه هسته‌ای ایران را به طور کامل نابود کنند. طبق تحلیل [Al Jazeera](#)، ایران پیش از حملات، مواد شکافت‌پذیر را از تأسیسات فوردو منتقل کرده بود، که این اقدام از نابودی کامل برنامه هسته‌ای جلوگیری کرد. همچنین، تصاویر ماهواره‌ای و ارزیابی کارشناسان نشان می‌دهد که اگرچه تأسیسات هسته‌ای ایران آسیب دیده‌اند، اما این برنامه همچنان عملیاتی است ([NPR](#)). این امر نشان‌دهنده ناکامی اسرائیل در دستیابی به هدف اصلی خود است.

۲. از بین بردن توان موشکی ایران

هدف دیگر اسرائیل، تضعیف توان موشکی ایران بود. با این حال، ایران در طول درگیری بیش از ۵۰۰ موشک بالستیک میان‌برد و ۱۰۰۰ پهپاد به سمت اسرائیل شلیک کرد که خسارات قابل توجهی به زیرساخت‌های اسرائیل وارد آورد ([JNS](#)). این حملات تا لحظات پایانی پیش از آتش‌بس ادامه داشت، که نشان‌دهنده حفظ توان موشکی ایران است. اگرچه برخی گزارش‌ها از کاهش ذخایر موشک‌های میان‌برد ایران خبر می‌دهند، اما توانایی ایران در ادامه حملات موشکی نشان می‌دهد که برنامه موشکی این کشور همچنان فعال و مؤثر است.

۳. تحریک ناآرامی داخلی و تغییر رژیم

اسرائیل امیدوار بود که حملات نظامی به ایران منجر به ایجاد آشوب داخلی و تضعیف رژیم جمهوری اسلامی شود. با این حال، این استراتژی نیز با شکست مواجه شد. به جای ناآرامی‌های ضددولتی، گزارش‌ها نشان می‌دهد که مردم ایران در برابر حملات خارجی متحدتر شدند. طبق گزارش [Reuters](#)، هیچ نشانه‌ای از اعتراضات ضددولتی در ایران مشاهده نشد، اما تظاهرات گسترده‌ای علیه اسرائیل در تهران و دیگر شهرها برگزار شد ([Times of Israel](#)). این امر نشان‌دهنده تقویت انسجام ملی در ایران است که برخلاف انتظارات اسرائیل عمل کرد.

دستاوردهای ایران

ایران در این درگیری دستاوردهای متعددی به دست آورد که نه تنها مقاومت این کشور را نشان داد، بلکه جایگاه استراتژیک آن را در منطقه تقویت کرد.

۱. حفظ توان هسته‌ای و موشکی

همان‌طور که پیش‌تر ذکر شد، ایران توانست برنامه هسته‌ای خود را از نابودی کامل حفظ کند. انتقال مواد شکافت‌پذیر از فوردو و ادامه فعالیت تأسیسات هسته‌ای، نشان‌دهنده تدابیر پیشگیرانه ایران بود. در زمینه موشکی نیز، توانایی ایران در شلیک صدها موشک و پهپاد به اسرائیل، قدرت نظامی این کشور را به نمایش گذاشت. این حملات نه تنها خسارات قابل توجهی به اسرائیل وارد کرد، بلکه نشان داد که ایران قادر است در برابر حملات گسترده مقاومت کند.

۲. حمله به پایگاه العدید و فشار بر آمریکا

یکی از مهم‌ترین دستاوردهای ایران، حمله موشکی به پایگاه العدید آمریکا در قطر بود. این اقدام، که به گفته منابع، پس از حملات آمریکا به تأسیسات هسته‌ای ایران انجام شد، آمریکا را وادار به درخواست آتش‌بس کرد. طبق گزارش [Reuters](#)، شیخ محمد بن عبدالرحمن آل ثانی، نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه قطر، پس از تماس با مقامات آمریکایی، با ایران مذاکره کرد و توافق آتش‌بس حاصل شد. این امر نشان‌دهنده توانایی ایران در اعمال فشار بر آمریکا و وادار کردن آن به توقف درگیری است.

۳. تقویت انسجام ملی

برخلاف انتظار اسرائیل برای ایجاد شکاف اجتماعی در ایران، این درگیری به عاملی برای تقویت اتحاد ملی تبدیل شد. رئیس‌جمهور ایران، مسعود پزشکیان، در سخنانی خود این درگیری را "پیروزی بزرگ" توصیف کرد و از "مقاومت قهرمانانه" مردم ایران ستایش نمود ([The Daily Jagran](#)). اعتراضات مردمی علیه اسرائیل و نبود ناآرامی‌های ضددولتی، نشان‌دهنده حمایت عمومی از نظام در برابر تهدیدات خارجی بود.

۴. بازدارندگی استراتژیک

ایران با طراحی حملات خود، به‌ویژه حمله به پایگاه العدید، توانست بازدارندگی خود را در برابر آمریکا و اسرائیل بازسازی کند. طبق گزارش [Understanding War](#)، هدف ایران از این حملات، نشان دادن توانایی نظامی و ایجاد توازن قدرت بود. این امر به ایران اجازه داد تا از موضع قدرت وارد مذاکرات دیپلماتیک شود.

تحلیل‌های بین‌المللی

تحلیل‌های بین‌المللی نیز از ناکامی اسرائیل در دستیابی به اهداف استراتژیک خود حکایت دارند. طبق گزارش [The Guardian](#)، حتی با دخالت آمریکا، حملات اسرائیل نتوانست اهداف بلندمدت این کشور را تأمین کند و ممکن است به پیامدهای ناخواسته‌ای منجر شود. این گزارش همچنین به چالش‌های اسرائیل، از جمله کمبود رهگیرهای موشکی و خستگی نیروهای نظامی، اشاره دارد که نشان‌دهنده فشارهای وارد بر اسرائیل در این درگیری است.

در مقابل، ایران به عنوان یک بازیگر مشروع در منطقه ظاهر شد و توانایی خود را در مقاومت در برابر حملات اسرائیل و آمریکا به نمایش گذاشت. اظهارات پزشک‌های مبنی بر آمادگی ایران برای بازگشت به میز مذاکره، نشان‌دهنده اعتماد به نفس این کشور در پیگیری دیپلماسی از موضع قدرت است. ([Reuters](#)).

نتیجه‌گیری

درگیری ژوئن ۲۰۲۵ بین ایران و اسرائیل نشان داد که ایران توانست با حفظ توان هسته‌ای و موشکی خود، مقاومت قابل توجهی در برابر حملات اسرائیل و آمریکا از خود نشان دهد. حمله ایران به پایگاه العدید، آمریکا را وادار به میانجی‌گری برای آتش‌بس کرد، که نشانه‌ای از قدرت استراتژیک ایران است. در مقابل، اسرائیل نتوانست برنامه‌های هسته‌ای و موشکی ایران را نابود کند و به جای ایجاد ناآرامی داخلی، شاهد تقویت انسجام ملی در ایران بود. اظهارات رئیس‌جمهور ایران مبنی بر "پیروزی بزرگ" و تحلیل‌های بین‌المللی، از جمله گزارش [The Guardian](#)، تأیید می‌کنند که ایران در این درگیری دستاوردهای قابل توجهی داشته، در حالی که اسرائیل و آمریکا مجبور به پذیرش آتش‌بس بدون تحقق اهداف خود شدند. با این حال، شکنندگی آتش‌بس و احتمال درگیری‌های آینده، نیاز به هوشیاری و تقویت توان دفاعی ایران را بیش از پیش برجسته می‌کند.

- [Al Jazeera: How Israel failed in Iran](#)
- [NPR: Satellites show damage to Iran's nuclear program, but experts say it's not destroyed](#)
- [JNS: Israel is degrading Iran's capabilities, but the ballistic missile threat persists](#)
- [Reuters: Iranians welcome ceasefire but fearful for future](#)
- [Reuters: Qatari prime minister secured Iran's agreement to US ceasefire proposal](#)
- [The Daily Jagran: Iranian President Pezeshkian declares end of 12-day Iran-Israel war](#)
- [The Guardian: Outcome of Israel's war with Iran is uncertain even if US joins in](#)
- [Times of Israel: Cost of damages from Iran war forecast at double October 7 and ensuing attacks](#)
- [PBS: Iranian missile fired on Tel Aviv after U.S. strikes causes heavy damage but few injuries](#)
- [Times of Israel: Thousands protest in Tehran and the region against Israel's war on Iran](#)
- [Understanding War: Iran Update Special Report, June 23, 2025, Evening Edition](#)
- [CNN: Trump rebukes Israel and Iran hours after ceasefire](#)